

www.topsrbija.com

Srednjovekovni piknik na Arači i druženje u autentičnom ambijentu, uz tradicionalnu kuhinju ovih prostora, muziku i ples koji dočaravaju davna vremena i duh srednjovekovne Vojvodine, dana 22. juna posetiocima su dali mnogo više od časa istorije. Usamljena panonska lepotica - Arača, nije više sama. Na krilima prošlosti dojahali su hrabri vitezovi, njeni verni gospodari. Okupili su se poznavaci, poštovaoci i ljudi dobre volje sa raznih strana, da bi uživali i bili zajedno u istorijskom podsećanju na ovo blago. Arača ih je bogato nagradila - ljubavlju i poštovanjem prema zajedničkom nasleđu Srba, Mađara i Rumuna.

Biti na ovom svetom mestu, nalaže i moralnu obavezu prema slavnim precima, kao izraz dubokog poštovanja, prisećajući se događaja odigranih oko ove sakralne građevine. Prelepa gospa panonske ravnice spada u retko očuvane arhitektonske spomenike naše ravne Vojvodine. Burna i neistražena istorija celog lokaliteta, ostaci bazilike koji i dalje odolevaju zubu vremena, tajne koje kriju zidine i atarska zemlja koja je pokrila prošlost, čiju rekonstrukciju treba da podstakne upravo ovakva manifestacija.

Prvobitna bogomolja nastala je u XI veku kao parohijska crkva ili kapela. Najraniji pisani trag o naselju Arača datira iz prve polovine XIV veka i kao parohija se pominje u popisu papskog desetka među katoličkim parohijama torontalskog arhiđakonata. Od malog seoskog naselja sa istim imenom kao i bazilika - Arača, razvilo se u bogato trgoviste srednjeg veka sa manastirom i rezidencijalnim objektima vlastele. Pre turskih osvajanja, ona je bila kulturno-religijski i ekonomski centar sa velelepnim manastirom, crkvom i bogatim trgom. Ipak, njena najranija istorija i dalje ostaje nepoznata. Ovde su svoje tragove ostavljali mnogi vladari, crkveni velikodostojnici i bogata vlastela.

Ostaci sadašnje bazilike datiraju iz prve polovine XIII veka (1230. godine). Od XII do XV veka beleži se najintenzivniji razvoj naselja. Tokom XV veka Arača je više decenija pripadala srpskim despotima, najbližim savetnicima ugarskih vladara. Nakon Angorske bitke (1404) uspostavljen je vojno-politički savez između ugarskog kralja Žigmunda i srpskog despota Stefana Lazarevića. Despot Stefan Lazarević dobija mnogobrojna dobra širom Ugarske, pa i Araču. Nasleđuje ga Đurađ Branković a nakon njegove smrti na presto dolazi njegov sin Lazar, kojem padom Smedereva u turske ruke 1459., ugarski kralj Matija Korvin oduzima posede. Bečeji postaje Siladijeva tvrđava. Nakon samo dve godine, Mihajlo Siladi biva ubijen i posedi se ponovo vraćaju ugarskom kralju, kada Arača dobija oblik franjevačkog manastira. U poslednjoj deceniji XVI veka ovaj manastir se gasi, a poslednji zapis je iz 1533. kada je na njegovom čelu bio gvardijan Janoš Nesti.

Nakon ovog podatka, manastiru se gubi svaki pisani trag. Sigurno se zna da je kraj manastira postojala odbrambena tvrđava, koja je srušena, a da je ovaj manastirske kompleks

uspeo da preživi vekove koji su usledili nakon mnogih bitki i pustošenja od strane osvajača. Osim društveno-ekonomskog momenta, nestanku ovog naselja doprinele su i promene koje su nastale u prirodnom okruženju naselja. Iščezlo je u isto vreme kad i obližnja naselja Galad i Oluš, što je verovatno posledica nestanka prirodnog vodotoka Galacke, koji je povezivao ova naselja. Izgubivši svoju prirodnu vezu sa rekom Moriš, ovaj vodotok je pretvoren u baru. Tako je nestalo desetak naselja sa obala ove Morišove otoke, među kojima se nalazilo i naselje Arača.

Ali, Bog je htio da ona ostane i dalje sa nama, kao nemi svedok prohujalih vremena i na „Pikniku“ je, u maniru srednjeg veka demonstrirana svakodnevica ljudi iz tog perioda.

Autentično srednjovekovno selo Arača, okićeno tezgama sa zaboravljenim zanatima i rukotvorinama, prezentacija starih, autohtonih sorti žitarica i mahunarki koje su se nekada koristile u ishrani, tradicionalna kuvana jela sa mesom divljači i retkim začinima, najkvalitetniji med sa naših ravnih polja suncokreta i divljeg bagrema, ukrasne sveće unikatne izrade, melemi i kreme za negu srednjovekovnih dama i poneki interesantan komad nakita kao uspomena na ovaj „srednjovekovni dan“.

Poseban doživljaj predstavljale su viteške borbe. Hrabri ratnici zaklinjali su se na vernošć gospodaru i sa njim odlazili u bitke u kojima je na test stavljana njihova snaga, veština i lojalnost. Viteški kod koji su poštovali bio je mešavina vojne, društvene i hrišćanske etike, koji je podrazumevao čast, uljudnost, hrabrost i odanost i ovde je bio prisutan.

Svebor družina „Sveti Knez Lazar“ iz Kraljeva, Konjički klub „Zapadna Morava“ Kraljevo, „Čuvari Zmaja“ iz Novog Sada i „Crveni gavranovi“ Novi Sad, pokazali su pravu vitešku borbu i simulaciju borbi uz koreografiju kao i autentični srednjovekovni ples.

Vitezovima iz Srbije pridružili su se i predstavnici viteških redova iz Rumunije i Mađarske, u velebnom defileu koji je ovaj događaj još svečanijim.

Da ne treba zaboraviti i neke važne godine iz istorije ovog mesta, pokazala je simulacija bitke iz 1551., odigrana na platou ispred Arače. Ova bitka je posle ranohrišćanskih krstaških ratova ponovo ujedinila sve hrišćane kako bi se suprostavili turskim osvajačima koji su u XVI veku pokušali da osvoje ove prostore. Ovde, kod bečejske tvrđave, do temelja srušene, suprostavile su se snage srpskih vitezova despota Stefana Lazarevića i Đurđa Brankovića, viteza Vlada Cepesa poznatijeg kao Drakula i vojska predvođena vitezovima kralja Žigmunda II.

Osim folklornih udruženja iz Mađarske, nastupili su i KUD „Folkorika“ iz Novog Sada i KUD „Veljko Lukić Kurjak“ iz Lukićeva. Oba udruženja afirmišu mlade i talentovane ljude za narodno stvaralaštvo i očuvanje tradicije naših prostora. Osim folklornih ansambala, umetnički rukovodioci i koreografi ovih udruženja, podstiču decu i mlade, organizovanjem brojnih radionica na temu muzike, istorije i narodne tradicije, radi očuvanja narodnog blaga i prenošenja dragocenog znanja mlađim generacijam.

I dok su malo stariji uživali u simulacijama borbi, bitkama, takmičenjima u gađanju lukom i streлом i mališani su se zabavili vožnjom na drvenom ringišpilu sa pletenim korpana, u šećernoj vuni i svilenim bombonama, a mali streličari pokušavali da osvije poene. Upriličen je bio i mini arheološko nalazište gde su kopajući po pesku pronalazili su vredne artefakte, mala blaga, i kao prave trofeje ponosno ih pokazivali roditeljima.

A kako to izgleda kada se razmažena princeza ne drži obećanja i ne poštuje dogovor te zapada u nevolje, i kako na kraju spoznaje ljubav kroz sopstvenu žrtvu, videli smo u bajkovitoj priči „Vitez od Arače“, predstavi za decu u koprodukciji Doma kulture Novi Bečej i Radionice snova.

Celodnevni piknik uz mirise i ukuse najboljih tradicionalnih jela, najlepše srednjovekovne plesove i najbolju muziku upotpunio je etno sastav „Runo“ iz Vrnjačke Banje,

koji se bavi istraživanjem i čuvanjem starinskog sviračkog i pevačkog nasleđa srpske kulture, ali i kulture bratskih slovenskih naroda. Iza sebe imaju veliki broj koncerata u zemlji i inostranstvu, saradnju sa poznatim grupama iz regiona, kao i koncerti priređivani za podizanje manastira Đurđevi Stupovi. Autentični, stari i već zaboravljeni srpski instrumenti poput: kavala, frule, čemana, dvostranih gusli, banjola, laut, koji su izrađeni od retkih vrsta drveta predstavljaju pravo otkrovenje na etno muzičkoj sceni Srbije.

Leta Gospodnjeg 2019. Arača je za trenutak oživila svoju istoriju, a junsко sunce prvog letnjeg dana, i najdužeg dana u godini, kao da je sijalo nekako posebno.

Organizatori manifestacije "Piknik na Arači" su: Turistička organizacija opštine Novi Bečeј, opština Novi Bečeј i Udruženje građana Arač 95. Prijatelji manifestacije i verni saradnici, JP Komunalac Novi Bečeј, Mesna zajednica Novi Bečeј i firma Agrotech.

Tatjana Vlaškalin

VITEZOVI PONOVO NA ARAČI

ponedeljak, 24 jun 2019 06:43

www.topsrbiya.com

www.topsrbiya.com

www.topsrbiya.com

www.topsrbiya.com

www.topsrbiya.com

www.topsrbiya.com